

Regulamentul de activitate a Consiliului de Presă din Republica Moldova

I. Dispoziții generale

1. Consiliul de Presă din Republica Moldova (*în continuare - Consiliul*) este o structură de autoreglementare a activității instituțiilor mass-media/jurnaliștilor, independentă în raport cu administrația publică, mediul politic, mediul de afaceri, alte grupuri de interese, care contribuie la responsabilizarea mass-media față de consumatorii de produse mass-media, prin soluționarea amiabilă a litigiilor dintre instituțiile mass-media/jurnaliști și consumatorii de produse mass-media, promovarea jurnalismului de calitate, respectarea principiilor deontologice jurnalistice de către instituțiile mass-media/jurnaliști.

2. Consiliul își desfășoară activitatea în corespundere cu prevederile Codului deontologic al jurnalistului din Republica Moldova, a prezentului Regulament, a documentelor naționale și internaționale care stabilesc principii și norme etice și de conduită profesională pentru mass-media, precum și de cadrul legislativ al Republicii Moldova, convențiile și tratatele internaționale care vizează activitatea jurnalistică.

3. Consiliul a fost fondat de:

Asociația Presei Independente (API),

Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI),

Uniunea Jurnaliștilor din Moldova (UJM),

Comitetul pentru Libertatea Presei,

Centrul de Resurse al Organizațiilor Neguvernamentale pentru Drepturile Omului din Moldova „CREDO”,

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”.

Fondatorii monitorizează și evaluează activitatea Consiliului.

4. Consiliul examinează plângerile care se referă la activitatea editorială a instituțiilor mass-media, inclusiv a edițiilor web ale instituțiilor mass-media, precum și la activitatea editorială a jurnaliștilor (*în continuare - mass-media/jurnaliști*).

II. Obiectivele și funcțiile Consiliului

5. Obiectivele Consiliului sunt:

- sporirea responsabilității mass-media/jurnaliștilor din Republica Moldova față de public, prin promovarea respectării standardelor profesionale și a deontologiei jurnalistice;
- soluționarea litigiilor dintre consumatorii de produse mass-media și mass-media/jurnaliști privind materialele jurnalistice publicate;
- cultivarea culturii dialogului și a respectului reciproc între mass-media/jurnaliști și consumatorii de produse mass-media;
- promovarea jurnalismului de calitate și sporirea credibilității mass-media.

6. Consiliul are următoarele funcții:

- a) examinarea plângerilor consumatorilor de produse mass-media privind publicarea materialelor jurnalistice cu încălcarea normelor deontologice jurnalistice;
- b) negocierea soluțiilor de compromis rapid și reciproc acceptabil în cazul litigiilor între mass-media/jurnaliști și consumatorii de produse mass-media privind materialele jurnalistice publicate;
- c) elaborarea recomandărilor de consolidare a standardelor profesionale în mass-media din Republica Moldova;
- d) elaborarea propunerilor de politici publice mass-media;
- e) desfășurarea campaniilor de promovare a jurnalismului responsabil.

7. În activitatea sa, Consiliul se conduce de următoarele principii:

- a) transparență;
- b) imparțialitate;
- c) echidistanță;
- d) promptitudine.

III. Componența Consiliului

8. Consiliul este o structură reprezentativă, formată din nouă membri, inclusiv cinci membri care reprezintă mediul jurnalistic (inclusiv unul – mass-media din autonomia teritorial-administrativă Gagauz Yeri), iar patru membri reprezintă mediul consumatorilor de produse mass-media. Modalitatea de selectare a membrilor Consiliului se desfășoară conform prevederilor *Regulamentului de selectare a membrilor Consiliului de Presă*.

9. Membrii Consiliului sunt aleși pentru o perioadă de doi ani. Calitatea de membru al Consiliului este benevolă și încetează în cazul în care un membru este lipsit de ea, a demisionat sau în caz de deces. Pe durata exercitării mandatului, membrii Consiliului nu se vor implica în activități cu caracter politic. Membrii Consiliului vor face declarații doar în nume propriu și nu în numele Consiliului.

10. Consiliul este în drept să retragă calitatea de membru în caz de încălcare a prevederilor prezentului Regulament, absență nemotivată la cel puțin trei ședințe ale Consiliului, implicarea în activități politice sau în alte activități care afectează imaginea Consiliului, ignorarea activității în grupurile de lucru pentru remedierea litigiilor. Decizia de retragere a calității de membru este adoptată cu votul majorității membrilor Consiliului.

IV. Funcționarea Consiliului

11. Mandatul de exercitare a funcției Consiliului de Presă are o durată de doi ani, din data adoptării de către Comisia de selectare a deciziei privind selectarea membrilor Consiliului. După expirarea mandatului, membrii Consiliului își exercită integral atribuțiile până la organizarea de către Secretariatul Consiliului a unui nou concurs public și adoptarea de către Comisia de selectare a deciziei privind confirmarea noii componențe a Consiliului.

12. Consiliul este condus de președinte, ales cu votul a cel puțin 6 (șase) membri ai Consiliului. În absența președintelui la ședința Consiliului, membrii Consiliului aleg un președinte al ședinței.

13. Președintele are următoarele funcții:

- a) convocarea ședințelor Consiliului;

- b) conducerea ședințelor;
- c) semnarea deciziilor Consiliului;
- d) în caz de necesitate – formarea grupurilor de lucru pentru remedierea litigiilor;
- e) semnarea rapoartelor și a altor informații privind activitatea Consiliului;
- f) reprezentarea Consiliului în raport cu alte instituții.

14. Activitatea Consiliului este asistată de către un Secretariat responsabil de:

- a) recepționarea și înregistrarea plângerilor consumatorilor de produse mass-media privind publicarea materialelor jurnalistice;
- b) asistarea persoanelor în formularea plângerilor;
- c) consultarea părților implicate într-un litigiu;
- d) pregătirea dosarelor informative pe marginea litigiilor examinate de Consiliu;
- e) analiza situației privind responsabilitatea etică a presei din Republica Moldova;
- f) asigurarea vizibilității Consiliului pentru publicul larg;
- g) elaborarea rapoartelor anuale privind activitatea Consiliului;
- h) identificarea surselor de finanțare a activității Consiliului.

15. Secretariatul Consiliului este constituit din Secretarul Consiliului și un/o asistent/ă. Prin acordul de fondare a Consiliului, fondatorii au împuternicit Asociația Presei Independente (API) cu responsabilități care țin de asigurarea bunei funcționări a Consiliului, iar Directorul Executiv API exercită, din oficiu, funcțiile de Secretar al Consiliului. Secretarul Consiliului asigură îndeplinirea responsabilităților prevăzute în articolul 14 al prezentului Regulament. Secretarul Consiliului, la fel ca și Președintele Consiliului, are funcții de reprezentare a Consiliului în raport cu alte instituții. Președintele și Secretarul Consiliului se informează reciproc în chestiunile care vizează activitatea Consiliului și coordonează/agreează reciproc pozițiile publice exprimate în numele Consiliului.

V. Plângerile privind publicarea materialelor jurnalistice cu încălcarea normelor deontologice jurnalistice

16. Examinarea plângerilor consumatorilor de produse mass-media privind încălcarea normelor deontologice de către mass-media/jurnaliști constituie funcția de bază a Consiliului.

17. Plângerile privind încălcarea normelor deontologice de către mass-media/jurnaliști pot fi depuse de către persoane fizice – cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni ai altor

state, care au domiciliul sau reședința pe teritoriul Republicii Moldova, apatrizi stabiliți cu domiciliul sau cu reședința pe teritoriul Republicii Moldova - care sunt vizate direct în materialele de presă publicate.

Plângerile pot fi depuse și de persoane fizice care nu sunt vizate direct în materialele jurnalistice reclamate, cu acordul persoanelor care constituie subiectul materialului jurnalistic publicat cu încălcarea normelor deontologice.

18. Persoanele care au depus plângere în adresa Consiliului privind încălcarea normelor deontologice de către mass-media/jurnaliști își exprimă angajamentul să nu atace în instanța de judecată problema care constituie subiectul plângerii depuse la Consiliu, până la adoptarea unei decizii de către Consiliu pe marginea plângerii respective.

19. Plângerile se vor referi la materiale produse de jurnaliști sau non-jurnaliști, publicate sau plasate în mass-media, care reprezintă:

- a) știri, articole, interviuri, editoriale etc.;
- b) cuvinte;
- c) imagini și fotografii;
- d) secvențe audio și video difuzate în emisie sau plasate pe paginile web ale instituțiilor mass-media;
- e) scrisori publicate ale cititorilor.

Plângerile consumatorilor de produse mass-media se pot referi și la comportamentul jurnaliștilor care încalcă principiile eticii jurnalistice în activitatea lor profesională.

20. Depunerea plângerilor este o procedură accesibilă care nu implică cheltuieli din partea persoanelor care reclama încălcarea deontologiei jurnalistice.

21. Plângerea este o expunere în formă scrisă a problemei, care explică încălcarea normelor deontologiei jurnalistice prin publicarea materialului jurnalistic sau prin comportamentul jurnalistului.

Plângerea va conține titlul materialului de presă, numele autorului, numărul ediției, data publicării sau adresa pagini web (URL), numele jurnalistului care a încălcat deontologia prin comportamentul său, și numele și informația de contact a persoanei fizice care reclamă publicarea materialului jurnalistic.

Plângerea va fi însoțită de ediția publicației vizate sau copia materialului reclamat, adresa pagini web (URL), alte informații relevante. Plângerea va fi depusă la sediul Secretariatului Consiliului, la adresa electronică a Consiliului sau prin intermediul aplicației speciale de pe pagina web a Consiliului.

22. În caz de incapacitate de formulare a plângerii de către persoana fizică, secretariatul Consiliului acordă asistență la redactarea plângerii.

23. Consiliul nu înregistrează și nu examinează plângeri care:

- a) se referă la materiale jurnalistice publicate cu cel mult trei luni până la data depunerii contestației;
- b) nu vizează un material jurnalistic publicat și/sau care nu poate fi identificat;
- c) ține de un litigiu aflat în proces de judecată;
- d) vizează un material jurnalistic publicat din fondul publicitar;
- e) sunt anonime;
- f) vizează instituții mass-media care și-au sistat activitatea.

Cu votul a cel puțin 6 (șase) membri, Consiliul poate decide examinarea plângerilor cu derogare de la prevederile literei a), dacă consideră necesar acest lucru.

24. La propunerea Secretariatului sau a unuia dintre membri, Consiliul se poate autosesiza în cazurile de încălcare gravă și evidentă a prevederilor Codului deontologic al jurnalistului din Republica Moldova.

VI. Procedura de examinare a plângerii

25. Plângerile (sesizările, autosesizările) sunt recepționate, înregistrate de către Secretariatul Consiliului și transmise membrilor Consiliului care vor lua decizia privind începerea procedurii de examinare sau respingerea motivată a plângerii. Secretariatul va informa membrii Consiliului dacă plângerea respectă condițiile de examinare stabilite în articolul 23 al prezentului Regulament.

26. În cazul acceptării pentru examinare, Secretariatul Consiliului informează în scris părțile implicate în litigiu despre înregistrarea plângerii și solicită redacției/jurnalistului să-și expună poziția în subiectul plângerii depuse.

27. În cazul disponibilității redacției/jurnalistului de a remedia litigiul, președintele Consiliului desemnează un *grup de lucru pentru remedierea litigiului*, format din doi membri ai Consiliului.

28. Grupul de lucru pentru remedierea litigiului va activa o perioadă de până la 14 zile lucrătoare din ziua înregistrării răspunsului redacției/jurnalistului, prin care se manifestă disponibilitatea de remediere.

29. Grupul de lucru pentru remedierea litigiului, asistat de Secretariatul Consiliului, este responsabil de:

- a) discuții cu părțile implicate în litigiu;
- b) solicitarea informației adiționale care ar putea asigura adoptarea de către Consiliu a unei decizii corecte și argumentate;
- c) consultarea cadrului legislativ și a normelor deontologice jurnalistice pentru identificarea încălcărilor admise prin publicarea materialelor reclamate;
- d) negocierea soluțiilor de compromis reciproc acceptabil de ambele părți, cum ar fi:
 - renunțarea reclamantului la plângere,
 - publicarea de către instituția mass-media vizată a rectificărilor solicitate,
 - acordarea spațiului pentru publicarea replicii la materialul jurnalistice,
 - alte soluții.
- e) întocmirea unui dosar informativ pentru ceilalți membri ai Consiliului;
- f) prezentarea în ședința de lucru a Consiliului a plângerilor și a soluțiilor identificate.

30. În cazul în care grupul de lucru pentru remedierea litigiului nu a reușit negocierea soluțiilor de compromis reciproc acceptabile, grupul prezintă plângerea în ședința de lucru a Consiliului pentru deliberare.

31. La ședința Consiliului sunt invitate să participe părțile implicate în litigiu sau reprezentanții acestora.

32. După examinarea plângerii și adoptarea deciziei, părțile implicate în litigiu sunt informate, în scris, de către Secretariatul Consiliului și le este expediată decizia.

33. Timp de 20 de zile de la data comunicării de către Secretariat a deciziei Consiliului în cazul care îi vizează, părțile implicate în litigiu pot contesta în adresa fondatorilor Consiliului corectitudinea procedurii de examinare a plângerii, aplicată de Consiliu, și pot solicita implicarea fondatorilor în soluționarea litigiului.

34. Deciziile Consiliului sunt făcute publice prin publicarea acestora pe pagina web a Consiliului și/sau publicarea în rețelele de socializare, expedierea în adresa mijloacelor de informare în masă.

VII. Ședințele Consiliului

35. Consiliul se întrunește în ședințe ordinare în funcție de necesitate, dar nu mai rar de o dată în două luni.

36. Invitația la ședința Consiliului, proiectul agendei pentru ședințele Consiliului și materialele de suport pentru subiectele incluse în proiectul agendei sunt pregătite de către Secretariatul Consiliului, aprobate de președintele Consiliului și expediate membrilor Consiliului cu cel puțin două zile până la data desfășurării ședinței.

37. Ședințele Consiliului sunt deliberative în cazul în care la ele participă cel puțin 2/3 din membrii Consiliului. În cazul imposibilității de a participa la ședință, membrul Consiliului poate delega dreptul său de vot altui membru al Consiliului sau Secretarului Consiliului, informând despre acest lucru în scris Secretariatul Consiliului.

38. Deciziile Consiliului sunt aprobate cu voturile majorității membrilor cu drept de vot. În cazul unor divergențe de opinii sau parității de voturi în procesul de adoptare a deciziei, votul președintelui este decisiv.

39. Membrii Consiliului care sunt parte a plângerii sau au legături de rudenie sau de orice altă natură care ar putea constitui un eventual conflict de interese în raport cu una din părțile implicate în litigiu nu au dreptul de vot în procesul de deliberare asupra plângerilor examinate de Consiliu. Membrii Consiliului sunt obligați să informeze Consiliul despre orice situație care ar putea constitui un eventual conflict de interese cu părțile în examinarea plângerii.

40. În deciziile privind plângerile examinate, Consiliul va constata dacă au fost încălcate sau nu anumite principii deontologice jurnalistice în fiecare caz separat.

41. Ședințele Consiliului sunt publice, anunțul despre desfășurarea ședinței fiind plasat pe site-ul Consiliului și/sau diseminat prin mass-media sau rețelele de socializare.

VIII. Finanțarea activității Consiliului

42. Activitatea Consiliului poate fi finanțată din surse financiare acumulate din donații, programe și proiecte finanțate de organizații naționale și internaționale finanțatoare, alocații din Bugetul de Stat, alocații din partea fondatorilor, alte surse legale.

(Regulamentul a fost completat prin Decizia fondatorilor Consiliului din 25 ianuarie 2012)
(Regulamentul a fost completat prin Decizia fondatorilor Consiliului din 23 septembrie 2016)